

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษา พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 ที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรไว้ 5 ประการ คือ กำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรให้มีมาตรฐานที่เป็นสากลตามความต้องการของประเทศ ด้วยการนำทรัพยากรและองค์ความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากฝ่ายต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งสมาคมวิชาการและวิชาชีพ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมาร่วมคิดและจัดทำหลักสูตรอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการกำหนดให้มีระบบติดตาม และประเมินผลหลักสูตรทุก 5 ปี นโยบายนี้ ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรได้โดยอิสระตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของแต่ละสถาบัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งมีภารกิจในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา อาทิเช่น สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการและบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิติศาสตร์ ตลอดจนสาขาวิชาอื่น ๆ อีกมากมาย สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นอีกหนึ่งสาขาวิชาที่มีผู้นิยมเข้าศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับปริญญาตรี มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 1,200 คน (ภาคปกติ) และ 400 คน (ภาคสมทบ) มุ่งเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่ออันนั้นมาจากหลักสูตรรายวิชาในระดับปริญญาตรีนั้น มีความหลากหลายในเนื้อหาวิชาที่เรียน อาทิเช่น การแปลภาษาอังกฤษเพื่องานเลขานุการและสำนักงาน ตลอดจนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวและโรงแรมซึ่งถือว่าเป็นรายวิชาที่ผู้ศึกษามีความต้องการศึกษาอย่างมาก เนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าสาขาบริการ

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) มีพันธะที่จะต้องปฏิบัติตามข้อผูกมัดเฉพาะของข้อตกลงทางการค้าสาขาบริการ (Specific Commitments of the General Agreement on Trade in Services)

เมื่อเดือนเมษายน 1994 ที่จะต้องเปิดประเทศ เพื่อให้มีการค้าเสรีใน 10 สาขา ภายใน 10 ปี ประกอบด้วยสาขาวิชาชีพต่าง ๆ การติดต่อสื่อสาร การก่อสร้างและวิศวกรรม การค้าส่งและค้าปลีก การศึกษา การจัดการสิ่งแวดล้อม การบริการธนาคารและการเงิน การท่องเที่ยว ธุรกิจบันเทิง และการคมนาคมขนส่ง

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าการท่องเที่ยว (Tourism) นั้นได้ถูกกำหนดในพันธะสัญญาการค้าโลก ด้วยเหตุดังกล่าว ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพและภาษาต่างประเทศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตข้างหน้า กอปรทั้งภาษาอังกฤษเป็นอีกหนึ่งภาษาที่คนไทยนิยมศึกษาเนื่องจากภาษาอังกฤษเปรียบเสมือนภาษาสากลที่ใช้ติดต่อสื่อสารทั่วโลก สำหรับประเทศไทยนั้น ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เนื่องด้วยความเจริญเติบโตทางการลงทุน การค้าขาย การท่องเที่ยว และการบริการ ฯลฯ ทำให้ประชาชนชาวไทยจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้น

สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพบัณฑิตของตนให้มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

เพื่อตอบสนองต่อภารกิจดังกล่าว มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมีหน้าที่ให้การศึกษาและผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านทางด้านการท่องเที่ยวโรงแรมและทางด้านภาษาอังกฤษควบคู่กันไปด้วย โดยมุ่งเน้นการผลิตบุคลากรในระดับบัณฑิตศึกษามากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวและโรงแรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. ประเมินหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การประเมินหลักสูตรในการวิจัยนี้ ประเมินจากเอกสารหลักสูตร โดยการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อความพร้อมก่อนนำเสนอเข้าสู่สภามหาวิทยาลัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

งานวิจัยนี้เป็นการจัดทำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวและโรงแรมขึ้นใหม่ โดยอาศัยวิธีการ 3 ขั้นตอน ในการพัฒนาหลักสูตร คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร และ 3) การประเมินหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวและโรงแรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. ได้รูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ถูกต้องตามหลักการ และทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. ได้แนวทางการประเมินหลักสูตร

นิยามศัพท์

หลักสูตร หมายถึง เอกสารหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วย ปรัชญา วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร จำนวนรายวิชา คำอธิบายรายวิชา แหล่งเรียนรู้ สื่อที่มี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยอาศัยพื้นฐานความต้องการจากสังคม อันได้แก่ ความต้องการจากผู้บริหาร ผู้สอนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ความต้องการจากสถานประกอบการ การท่องเที่ยวและโรงแรม และ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำเอกสารหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว และโรงแรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และแนวโน้มความต้องการด้านคุณลักษณะของบุคลากรทางการท่องเที่ยว

การประเมินหลักสูตร หมายถึง การประเมินเอกสารหลักสูตร อันได้แก่ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร คุณลักษณะและความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาที่ต้องการ โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาต่าง ๆ และคำอธิบายรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียน ซึ่งผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

โครงสร้างหลักสูตร หมายถึง ส่วนประกอบหรือองค์ประกอบของหลักสูตรมี 2 หมวด คือ 1. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ได้แก่ วิชาบังคับ วิชาสัมพันธ์ (วิชาเลือก) และ 2. หมวดนิพนธ์ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์

คำอธิบายรายวิชา หมายถึง ข้อความที่บ่งบอกถึงสาระการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายหรือสิ่งที่ปรารถนาให้เกิดขึ้นในการเรียนรายวิชาใดวิชาหนึ่ง

ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ หมายถึง ภาษาอังกฤษที่มีจุดมุ่งหมายในการเรียน เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน โดยการเรียนรู้ในช่วงของการประกอบวิชาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวและโรงแรม

ผู้บริหารและผู้สอน หมายถึง ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวและโรงแรม คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการทางด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ศิษย์เก่า หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาจากโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
และโรงแรม